

NOGMAALS „WINSTVERDELING EN ACCOUNTANTSVERKLARING”

door J. Loos

Het naschrift van Prof. Limperg, aan wie ik gaarne mijn dank betuig voor de onverwijld beantwoording van mijn vraag, heeft mij tot mijn leedwezen niet kunnen bevredigen, omdat ik uit enkele zinsneden bemerkte, dat mijn bedoeling niet goed is begrepen en het accent werd gelegd op een strekking, die ik er niet heb willen inleggen. Anderzijds verheugt het mij, dat die door mij niet bedoelde strekking door Prof. Limperg is gesignaleerd, omdat dit de gelegenheid geeft een onjuiste opvatting, die zou blijven voortbestaan, weg te nemen. Blijkbaar heb ik mij niet voldoende duidelijk uitgedrukt en hebben mijn bewoordingen daartoe aanleiding gegeven, in welk geval ik het dubbel op prijs zal stellen, indien de Redactie mij nogmaals de gelegenheid wil bieden te trachten mijn standpunt uiteen te zetten.

Terloops merk ik op, dat ook naar mijn mening de accountant niet buiten de winstverdeling staat. Ik verkeerde in de veronderstelling, dat deze opvatting uit mijn vraagstelling volgde en bedoelde alleen te kennen te geven, dat, waar de goedgekeurde balansen niet de winstverdeling bevatten, doch deze afzonderlijk door de directie werd aangegeven, de accountant zich formeel daarop zou kunnen beroepen.

Maar de hoofdzaak betreft de laatste alinea van blz. 310, waar Prof. Limperg opmerkt, dat ook ik de onderhavige winstverdelingsregeling ondoelmatig vind. Inderdaad is dit het geval, maar daar ging het mij niet om, die is er en moet worden toegepast. En ik ben evenzeer van mening, dat dit geen invloed mag hebben op de gedragslijn van de accountant. Juist indien het voorstel luidde het gehele vrije gedeelte aan het bestuur toe te bedelen, heb ik geen bezwaar en is een opmerking of toelichting van de accountant naar mijn mening misplaatst, omdat deze toebedeling ten eerste statutair volkomen goorloofd, ten tweede duidelijk is. Hieruit moge blijken, dat het geenszins mijn bedoeling is de accountant te gebruiken om tegen een bepaalde strekking van de statuten in te gaan, waarvan ik het volkomen averechtse duidelijk inzie en wat ik van het begin af niet op het oog heb gehad.

Het punt waar het mij om ging is het volgende. Naar mijn mening ziet de doorsnee-aandeelhouder geen verschil in boeking op een Algemene Reserve en op een Dividend-Reserve. Prof. Limperg stelt de mogelijkheid, dat de baten uit de Algemene Reserve buiten de tantième-heffing zullen blijven. Zeer terecht, maar de boeking van een deel der winst naar de Dividend-Reserve en een ander deel naar de Algemene Reserve deed mij dit in twijfel trekken. En wanneer dan de aandeelhouder, door de statuten gesuggereerd dat de winstverdeling na het primair dividend 30 om 70 % bedraagt, op de een of andere wijze tot het besef komt, dat door de boeking naar de Algemene Reserve dit deel der winst nogmaals tot verdeling kan komen, zou hij zich „genomen” kunnen voelen en — waar dit een boekhoudpost betreft — aan de accountant verwijten dat het aan een duidelijke voorstelling van zaken ontbroken heeft.

Mijn vraag kwam dus eigenlijk hier op neer: Is voor de aandeelhouder als ontwikkelde leek een dergelijk wantrouwen onredelijk? Zo neen, ligt het dan niet op de weg van de accountant dit te voorkomen?

Naschrift.

De nadere toelichting van de heer Loos en de gewijzigde vraag maken het geval minder „lastig” dan het aanvankelijk scheen. Ik meen, dat de doorsnee-aandeelhouder voldoende inzicht heeft in het verschil tussen dividendreserve en algemene reserve om niet te vrezen voor misverstand uit dien hoofde. De boeking op de Algemene Reserve geeft derhalve m.i. geen grond voor wantrouwen, tenzij het normale gebruik van het op die rekening verzamelde vermogen strijd zou doen ontstaan met de statutaire bepalingen met betrekking tot de winstverdeling. De inzender deelt niet in verband met zijn desbetreffende opmerking in het Octobernummer mede, dat een strijdigheid van die aard aanwezig is, maar voor alle zekerheid wil ik vaststellen, dat, indien zulks wel het geval zou zijn, de accountant zou moeten verlangen, dat de boeking geschiedt ten gunste van een reserve, welke benaming geen gevaar voor een onjuiste bestemming van het gereserveerde vermogen doet ontstaan. Afgezien echter van deze mogelijke complicatie zie ik geen grond voor enig verwijt aan de accountant vanwege de boeking op de Algemene Reserve, indien de aandeelhouder zich niet heeft rekenschap gegeven van het feit, dat straks bij de beschikking over een deel of het geheel der Algemene Reserve het bestuur rechtstreeks of middellijk daarvan zal profijt trekken zonder dat het aan de vorming van die reserve bij de winstverdeling een steentje heeft bijgedragen. Overigens merk ik op, dat de door inzender geopperde bedenking voor alle vennootschappen geldt, bij welke winstverdeling de donatie aan de (Algemene) Reserve niet vooraf gaat aan de verdeling van de overwinst tussen bestuurderen, aandeelhouders en andere gerechtigden. Het door de heer Loos gestelde geval is geenszins uitzonderlijk, daar het merendeel der winstverdelingen van de naamloze vennootschappen aan het door hem onder de aandacht gebrachte euvel mank gaat.

Th. L. Jr